

- [Om LitteraturNu](#)
- [Redaktion & Skribenter](#)
- [Kontakt](#)

Søg Search

- [Anmeldelser »](#)
- [Artikler »](#)
- [Podcasts »](#)
- [Facebook](#)
- [Twitter](#)
- [RSS Feed](#)

Et bestie på fri fod – Blaise Cendrars MORAVAGINE

Af

[Mikkel Boris](#)

– 17. august 2016 Arkiveret i: [Anmeldelser](#), [Roman](#), [Skønlitteratur](#)

Historien om den kaosspredende og kvindemyrdende Moravagine er på en gang en vammel skildring af en verden i forfald og et uafrysteligt frydefuldt mesterværk.

Citat

Tag bare alienisterne. De har gjort sig til tjenere for de riges forbrydelser. Med Sodoma og Gomorra som model har de etableret et bagvendt paradis; de har opført bordeller, hvis døre kun kan åbnes af pengesedler, hvis sesam er guld. [...] hvor den mest raffinerede videnskab begunstiger en nydelsessyge for de forstyrrede og forrykte, hvis kompleksitet er så skrækindjagende moderne, at en Ludwig 2. af Bayern eller en marquis de Sades djævelske nykker kommer til at ligne uskyldige selskabsleger.

Blaise Cendrars' modernistiske eksperimentalroman MORAVAGINE (1926) er historien om et mærkværdigt venskab mellem en notorisk serieforbryder og hans psykiater og deres vanvittige jordomrejse. Det er en kritik af bourgeoisets konforme projesmentalitet og et ejendommeligt filosofisk smelteidig. Ja, og så er det helt og aldeles fremragende litteratur.

Blaise Cendrars (1887-1961) blev, meget symptomatisk for hans omstrefjende tilværelse, født på et hotel i Schweiz. Som teenager stak han af hjemmefra og fulgte med en mystisk urmager rundt i Rusland og Persien. Omkring 1. Verdenskrigs udbrud vendte han næsen mod Frankrig, hvor han indmeldte sig i Fremmedlegionen, kom til fronten og vendte hjem en arm fattigere. Efter krigen bosatte han sig permanent i Paris, hvor han mængdede sig med det fortalte Midnight in Paris-slæng og efter sigende opdagede Henry Miller. Dette erfaringsrige og kosmopolitiske liv mærkes tydeligt i romanens omfangsrige univers.

Selvom Cendrars primært gjorde sig i lyrikken, hvoraf det af Gyldendals Verdenslitteraturhistorie fremgår, at han var eksponent for kubistisk litteratur (hvad det så end er), så er MORAVAGINE et friskt bevis på hans overbevisende evner som prosaist.

I romanen møder vi den nyudklækkede psykiater, Raymond, som har et horn i siden på den moderne psykiatri. For dens kræmmerkapitalistiske nivelleringsgalsskab tæmmer genierne og dens sundhedsfiksering hæmmer livets primære drivkraft, sygdommen, lyder det. Sundheden er derimod bare en død fysiologisk klisché: 'en forældet, latterlig, immobil sygdom'. På et sanatorium møder han den fascinerende adelsmand og kvindemorder Moravagine. Besat af idéen om at kunne studere 'det ubevidstes vekslende fænomener i rå form' beslutter han at hjælpe Moravagine til en vidtstrakt flugt rundt i verden i opbrud og forfald. Fra Rusland, hvor de indlemmes i en terrorcelle i kølvandet på 1905-revolutionen, videre mod både amerikanske saloons og 1. Verdenskrigs fronter og ind i mørkets hjerte hos de, hvis jeg må være så orientalistisk, primitive indianerfolk i Sydamerika. Overalt efterlader de sig bunkevis af blodige og sædplettede lig. Det er samvittighedsløst, pverst og dyrisk.

I en stor Spenglersk undergangsvision krakelerer verden omkring dem, men de er så sandelig også selv agenter i den sag. Moravagine emmer af radikal ondskab – han er en virkning uden årsag, viljen til magt inkarneret i en karakter, der sår kaos hvor end, han går. Nihilister er de ikke engang, for de tror knapt nok på ingenting. På sin vis kan man godt læse Moravagine som et eksempel på et Nietzsche'sk übermensch, men

Fakta

- Forfatter: Blaise Cendrars
- Titel: MORAVAGINE
- Oversat af: Troels Hughes Hansen
- Sider: 295
- Pris: 250,-
- Forlag: Basilisk
- ISBN: 9788793077232
- Tidspunkt: 1926

[Køb bogen hos SAXO.com](#)

Tidlige udgivelser

- [NITTEN ELASTISKE DIGTE \(2009\)](#)
- [DEN TRANSSIBIRISKE PROSA - & PANAMAKANALEN \(1987\)](#)
- [TAG MIG MED TIL VERDENS ENDE \(1966\)](#)

Billeder

den evigt ambivalente Cendrars udelukker ikke, at han blot er en barbarisk idiot eller en slags urtidsdrift. Og selvom værket klinger meget Nietzschesk med sin kritik af den svagelige jødiske moral, finder man også en sæl som fin de siecle-fascination for det syge, neurotiske og porøse, som opsummeres af den haltende og udmagrede Moravagine.

Denne filosofiske bouillabaisse kan ved første øjekast virke en anelse idiosynkratisk, hvis ikke decideret forvirret. Men det er dog ambivalensen, der skaber romanens effektive spændingsfelt; Raymonds samfundsrevsende moral er på en gang potent og inspirerende, men også uhøre problematisk, samtidig er Moravagines karakter i samme åndedrag både tiltrækkende og afskyvækkende.

Romanen er upåklageligt oversat af Troels Hughes Hansen. Skiftende fortællere og fortælleformer sammenflettes troværdigt, hvoraf det fungerer særligt godt med Raymonds eksorbitante vredesmonologer, som citatboksen vidner om.

Summa summarum er MORAVAGINE en gyselig frys at læse. Hvis man kan leve med en heftig omgang misogyni og antisemitisme, har man en stor, men grusom oplevelse i vente. Her møder man både masochistiske jøder, en golfspillende orangutang, Blaise Cendrars selv, men bedst af alt den gale og geniale Moravagine.

Synes godt om 3 personer synes godt om dette. [Opret en profil](#) for at se, hvad dine venner synes godt om.

- [Facebook](#)
- [Twitter](#)
- [RSS Feed](#)

Nyeste anmeldelser i kategorierne [Roman](#),

- [Amerikaneren og den lille kanin – Ernest Hemingway HVEM RINGER KLOKKERNE FOR](#) · 16-08-2016
- [Selvoptaget ensomhed på internettet – Tao Lin AT STJÆLE FRA AMERICAN APPAREL](#) · 01-08-2016
- [Det er svært at være lykkelig til tiden – Dorthe Nors DET VAR SÅ DEN VINTER](#) · 18-07-2016
- [Fejllære – Peter Handke DET STORE FALD](#) · 15-07-2016
- [Japansk sindsrapport – Hiromi Kawakami KVINDEN VED HAVET](#) · 10-06-2016

Copyright 2015 · LitteraturNu · All Rights Reserved

Læs også

- [Kyske perversitioner – Françoise Sagan BONJOUR TRISTESSE](#) · 11-07-2016
- [Langsom læsning – Robert Musil MANDEN UDEN EGENSKABER](#) · 08-10-2015
- [Polaroid-fotos fra Paris og omegn – Patrick Modiano ET FORBASKET FORÅR & SMEREPUNKTET](#) · 04-05-2015
- [Kålormens blege kød – Marguerite Yourcenar ORIENTALSKE NOVELLER](#) · 18-03-2015
- [Svensk krimi, der hellere vil være en film – Lars Kepler SANDMANDEN](#) · 12-02-2014

Tags: [blaise cendrars](#), [dekadence](#), [Fransk litteratur](#), [modernisme](#), [nietzsche](#), [perversion](#), [seriemorder](#)

Om Mikkel Boris

(f. 1991) læser på kandidatuddannelsen i litteraturvidenskab på Syddansk Universitet. Han læser helst litteratur, der er mørk, pervers og dekendent, men er selv ingen af delene. Det ville Freud nok have haft en ting eller to at sige om.

Ingen kommentarer

Vær den første til at kommentere på denne artikel!

Skriv et svar

Din e-mailadresse vil ikke blive offentliggjort. Krævede felter er markeret med *

Navn *

E-mail *

Websted

Ja, I må gerne sende mig nyhedsbrevet